

VARAUKSET

Tuloslaskenta ja verotus
Itä-Suomen yliopisto

8.1 EVL:N VARAUSSÄÄNNÖKSET

- EVL:n varaussäännökset
 - antavat verovelvolliselle mahdollisuuden tulosvaikutteisiin kirjauksiin tulojen ja menojen jaksottamisen pääsäännöstä poikkeavalla tavalla

EVL 54.1§

Verovelvollisella oikeus vähentää varaukset kuluina vain, jos kirjaukset on tehty kirjanpidossa.

KIRJAUKSET:

Muodostettaessa,

Per **Vapaaehtoisten varausten lisäys** an **Vapaaehtoiset varaukset**

Purettaessa,

Per **Vapaaehtoiset varaukset** an **Vapaaehtoisten varausten vähennys**

8.2 VARAUKSET

- Yleisesti varauksiksi saatetaan kutsua myös suoriteperusteella syntyneitä menoja, joita ei ole vielä maksettu
 - työntekijöiden ansaitsema kesälomakorvaus ("vuosilomapalkkavaraus")
 - tilinpäätöksen perusteella laskettavissa olevaa lisäveroa (ns. epävarsinaisia varauksia >> ovat menojäämän tyyppisiä siirtovelkoja). Näistä eristä ei ole tarkoituksenmukaista käyttää ilmaisua varaus
- epäkuranttiusvähennykset vaihto-omaisuuteen kuuluvista hyödykkeistä

Vaihto-omaisuuden hankintameno (luovutettu, kulutettu tai menetetty)

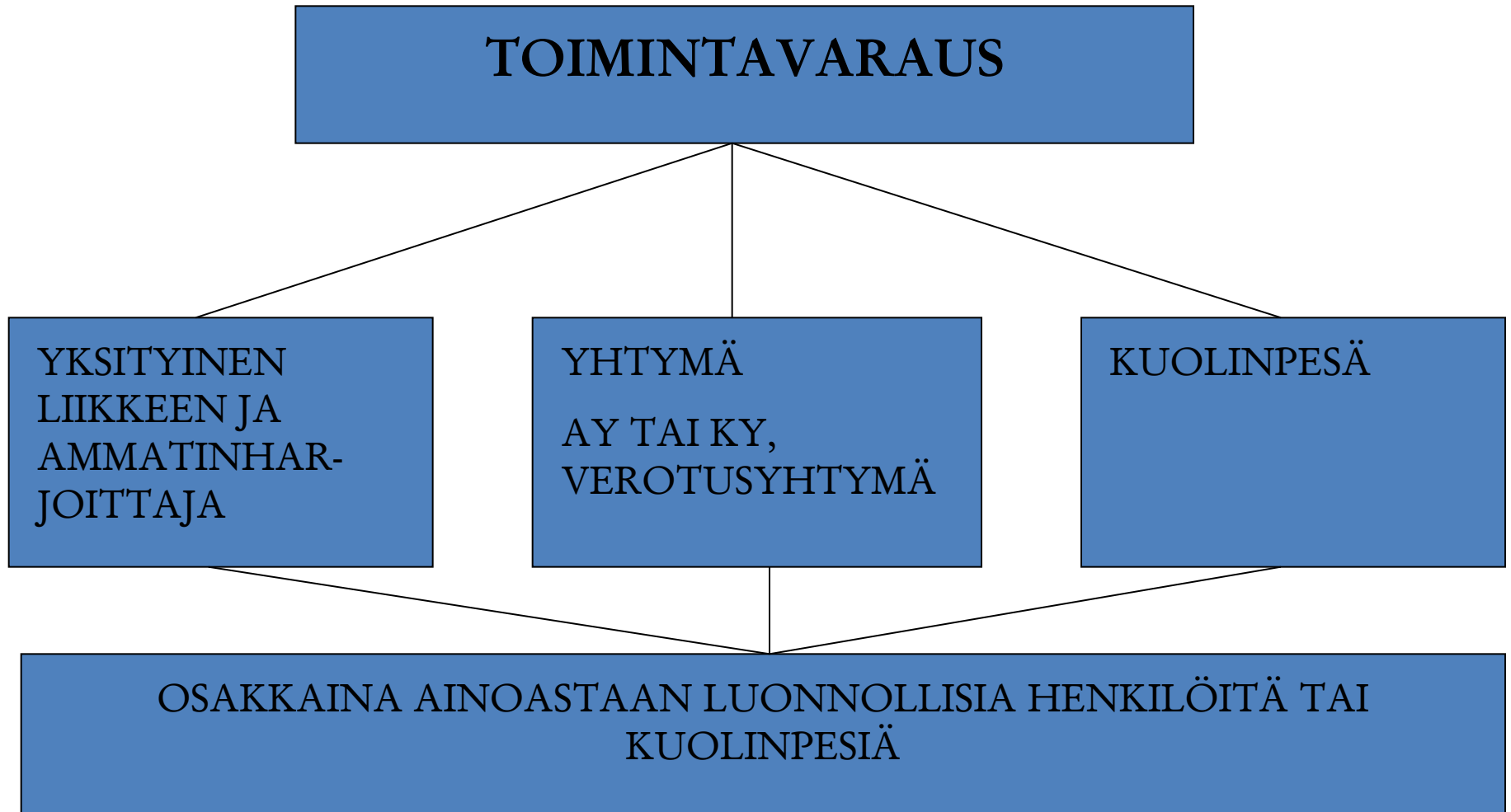
- vastaavan vaihto-omaisuuden todellinen hankintameno verovuoden päätyessä tai tod. saatava luovutushinta
- erotus = epäkuranttiusvähennys

* Vaihto-omaisuus arvostetaan kirjanpidossa ns. alimman arvon periaatteen mukaisesti !

8.2 VARAUKSET

- Seuraavassa esitellään EVL:ssä hyväksytyt varaukset, joita ovat
 - Toimintavaraus
 - Jälleenhankintavaraus
 - Takuuvaraus
 - Hinnanlaskuvaraus
 - Asuintalovaraus

8.2.1 TOIMINTAVARAUS

8.2.1 TOIMINTAVARAUS

- Yhteisöt eivät saa tehdä toimintavarausta
- Muut verovelvolliset ja laskentasubjektit saavat tehdä, koska ovat edelleen progressiivisen verotuksen piirissä.

TOIMINTAVARAUKSEN LASKEMINEN

- Määritetään tilikauden päättymistä edeltäneiden 12 kk aikana maksettujen palkkojen perusteella.
- Maksetuista palkoista voidaan tehdä 30 % osuus toimintavaraukseksi.

8.2.1 TOIMINTAVARAUS

- Enimmäismäärän ylittävä osa varauksesta on tuloutettava sinä verovuonna kun varauksen enimmäismäärä on ylitetty.

ESIM. Jos varaus on ollut maksimissaan ja palkkojen määrä on pienentynyt.

Tulossuunnittelun väline:

- >> Verovelvollinen voi hyvänä tulosvuonna tehdä toimintavarauksen huonontaen tulosta (>> pienentää tuloverojen määrää) ja
- >> Huonoina tulosvuosina voidaan purkaa toimintavarausta ja parantaa tulosta.

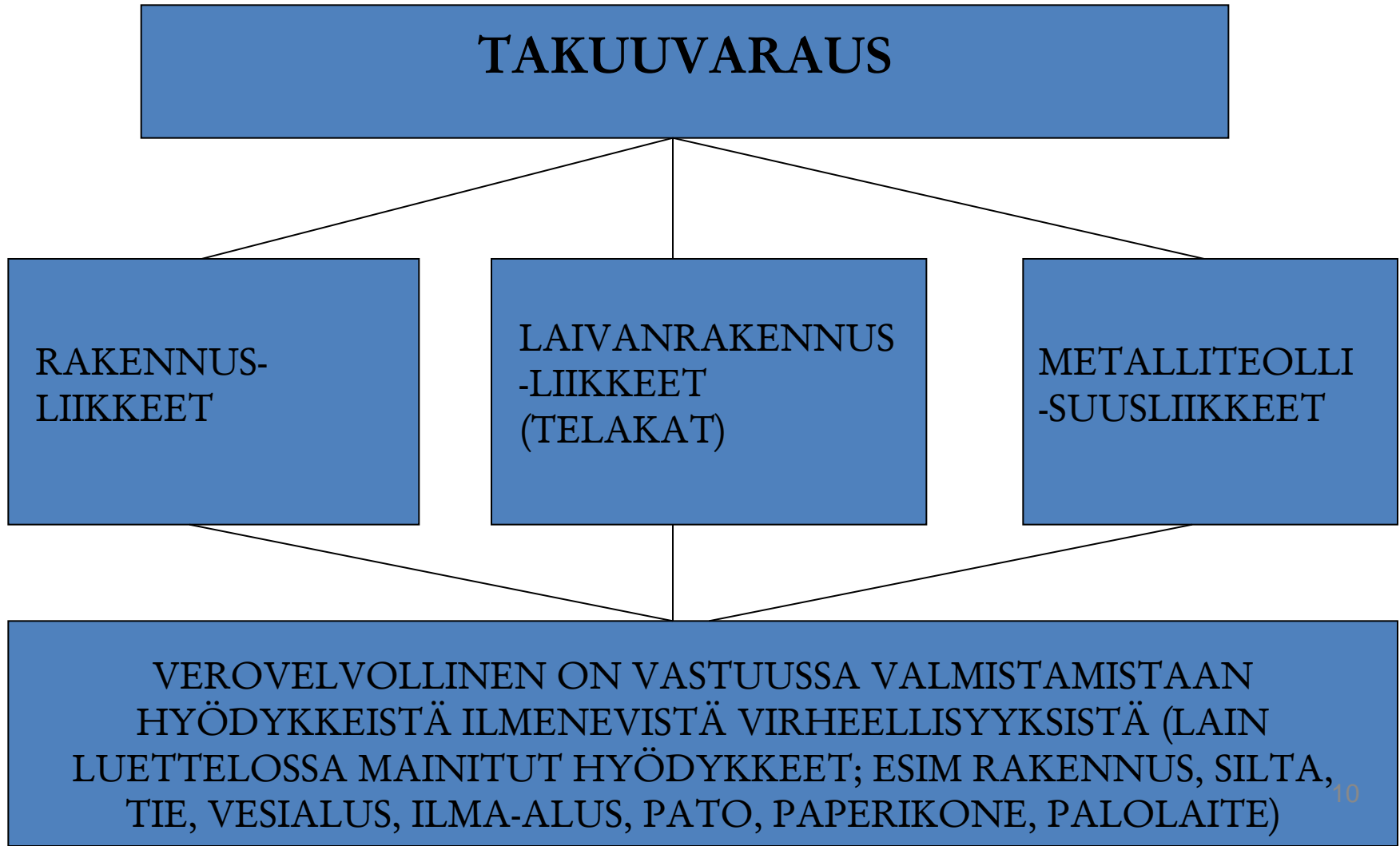
8.2.1 TOIMINTAVARAUS

- Toimintavaraus tuloutuu, jos:
 - Verovelvollinen lopettaa toimintansa
 - Yhtymä tai kuolinpesä ei täytä 46 § säädettyä edellytystä (ts. osakkaina muita kuin luonnollisia henkilöitä ja kuolinpesiä)
 - Liikkeen- tai ammatinharjoittamista taikka kuolinpesän harjoittamaa toimintaa jatketaan osakeyhtiömuodossa.

8.2.2 TAKUUVARAUS

- Ei ole yleisesti elinkeinonharjoittajien käytössä (esim. ammatinharjoittajalla ei ole oikeutta takuuvaraukseen)
- Takuuvarauksen käyttöä rajoittaa:
 1. Tietty määritelty elinkeinotoiminta
 2. Tietyn tyyppiset hyödykkeet

8.2.2 TAKUUVARAUS

8.2.2 TAKUUVARAUS

- Verotuksessa vähennyskelpoisia odotettavissa olevat takuumenot. (arvioperustana aikaisempina verovuosina syntyneet takuumenot, jos toiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia)
 - Vähennys = KPL:n mukainen pakollinen varaus
 - Takuuvaraus tehdään hyödykekohtaisesti.
 - Varaus vähennetään sinä tulovuonna, jolloin
 - työn tulos tai hyödyke luovutetaan tilaajalle
 - verovuonna, jonka aikana urakkasumma tai hyödykkeen hinta on tuloutettu

8.2.2 TAKUUVARAUS

- EVL:n mukaan takuukorjausmenot, joita vastaava korjaus on tehty eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja.
- Tällaiset menot voidaan kuitenkin vähentää siltä osin, kun ne ylittävät tehdyn takuuvarauksen määrän.
- Takuuajan päättyessä käyttämättä jäänyt varaus on tuloutettava.

8.2.3 Jälleenhankintavaraus

- Jos saadut käyttöomaisuuden myyntitulot ylittävät jonakin vuonna poistamattoman hankintamenon määrän, syntyy negatiivinen menojäännös, joka tuloutetaan.
- Jos yritykselle on syntynyt negatiivista menojäännöstä tulipalon tai muun vahinkotapahtuman takia, ei saldoa tarvitse tulouttaa, vaan sitä voidaan muodostaa menojäännösvaraus.
- Näin voidaan menetellä mikäli saadun vakuutuskorvauksen määrä on suurempi kuin poistamaton hankintameno.
- Jälleenhankintavaraus voidaan vähentää samana verovuonna tai kahden vuoden kuluessa vastaavan omaisuuden hankintamenosta tai vanhan kuntoon saattamisesta johtuvista menoista.

8.2.3 Jälleenhankintavaraus

1. toimitilan JHV

- Voidaan käyttää vain toimitilaan
- Voidaan tehdä myös toimitilan myyntivoitosta
- Ei saa tehdä tontin osalta
- Saa käyttää vain toimitilan hankintaan

2. käyttöomaisuuden JHV

- Tehdään kom-kohteeseen (koneet, kalusto, rak.)
- Ei saa tehdä aineettomista eikä vom-hyödykkeistä
- Saa käyttää laajasti kaikkeen myös toimitilan hank.

8.2.4 HINNANLASKUVARAUS

- Vaihto-omaisuuteen liittyvä hyödykkeen hinnanaleneminen voidaan ottaa huomioon hinnanlaskuvähennyksen avulla.
- Varaus on vähennyskelpoinen jos:
 - tavarat on tilattu sitovin kirjallisin sopimuksin,
 - tavaroiden hinta on tilinpäätöspäivänä vähintään 10 % tavaroista maksettua hintaa alempi ja
 - tavarat on vaihto-omaisuudeksi tarkoitettuja.

8.2.4 Hinnanlaskuvaraus

- Hinnanlaskuvaraus tehdään kunkin hyödykkeen tai hyödykelajin hankintamenosta erikseen.
- Varaus tehdään verovelvollisen vaatimuksesta.
- Esim. jos tavaran toimitusaika on 2 verovuotta pidempi, >>> verovelvollinen voi itse valita varauksen muodostamisajankohdan.
- Tuloksen rasittaminen hinnanlaskuvarauksella edellyttää, että vastaava kirjaus on tehty myös kirjanpidossa.
- EVL:ssä ei ole säännöksiä hinnanlaskuvarauksen purkamisesta ja tulouttamisesta.
- Hinnanlaskuvaraus on purettava viimeistään sinä verovuonna, jona hyödyke (tavara) toimitetaan.

8.2.5 ASUINTALOVARAUS

- Laki asuintalovarauksesta verotuksessa koskee asuinrakennuksen omistavia yhteisöjä (Asunto-osakeyhtiöt, Kiinteistöosakeyhtiöt).
- Asuntoyhteisöillä ja asuintaloja ylläpitävillä yhteisöillä mahdollisuus tehdä verotuksessa varauksia peruskorjauksia varten.
 - Peruskorjauksia laajemman varauksen tekeminen on myös mahdollista >> esim. asuintalon tontin huolto.
 - Asuintalovarauksen voi vähentää tulosta, jota verotetaan TVL:n mukaisesti (vähennyskelpoinen vain henkilökohtaisten tulojen lähteestä).
 - Ei koske kiinteistöjä, jotka ovat pääasiassa elinkeinotoiminnan käytössä.

8.2.5 ASUINTALOVARAUS

- Varauksen voi tehdä yhteisö, jonka omistaman rakennuksen huoneistojen pinta-alasta 50 % käytetään vakituiseen asumistarkoitukseen verovuoden päättyessä.
- Pinta-alaan luetaan ne tilat, joista yhtiöjärjestyksen mukaan voidaan periä vastiketta tai vuokraa.
- Asuintalovarauksen enimmäismäärä on 68 € / neliömetri.
- Vähempää kuin 200 neliömetrin pinta-alaa vastaava tai 3.500 € pienempi asuintalovaraus ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen.
- Varaus käytettävä tekemisvuotta seuraavien 10 vuoden aikana >> muuten luetaan viimeisen käyttövuoden veronalaiseksi tuloksi.
- Varaus tuloutetaan verotuksessa sinä verovuonna, jonka aikana varaus käytetään laissa tarkoitettujen menojen kattamiseen.
- Hyväksytyt menot ovat asuinrakennuksen rakentamisesta, korjausrakentamisesta ja käytöstä, huollosta ja tontin huollosta johtuvat, verotuksessa vähennyskelpoiset menot.
- Varauksella katettu meno ei enää itsessään ole verotuksessa vähennyskelpoinen, koska varaus on aikanaan saatu vähentää.

Varausten vertailu (EVL 46-49§)

	Toiminta- varaus	Jälleenhankinta- varaus	Takuuvaraus	Hinnanlasku varaus	Asuintalo- varaus
Kuka saa tehdä	-yksityisliikkeet ja yhtymät (ay ja ky)	-ei rajattu	-tietyt suurelementti- toimialat	-yrityksellä on oltava vaihto- omaisuutta	-yhteisö jonka rakennuksen pinta- alasta käytetään väh. 50% asumiseen -ei elinkeinotulolähteen huoneistoista
Milloin	-tilikauden palkkoja seuraavalla tilikaudella	-sinä vuonna kun kohde tuhoutuu (tai myydään, toimitila)	-kun takuu myönnetään	-kun voidaan osoittaa vom:n hinnanlasku esim. ostosopimuksella (oltava 10% alhaisempi)	-ajankohta valinnainen ja voimassa 10 vuotta
Määrä	-joka vuosi oltava 30% tilinpäätöstä edeltävän 12 kk:n palkoista	-tuhoutuneen omaisuuden suuruinen (kom-jhv) -myydyn tai tuhoutuneen omaisuuden suuruinen (toimitilan jhv)	-takuukorvausten arvioitu määrä	-arvioidun hinnan alennuksen kokoinen -korjataan oikeaksi jos arvio muuttuu	-arvioitujen tulevien korjaus- tai huolto menojen kattamiseen (myös tontin osalta)
Tuloutus	-kun kunkin vuoden 30% raja ylittyy -jos omistajaksi tulee yhteisö (oy)	-kahden vuoden päästä (jos hankinta myöhästyy +20%)	-takuuajan umpeuduttua	-kun tavara toimitetaan	-viimeistään 10. vuotena tekemisestä -jos rakennuksen asuinkäyttö pienenee alle 50%
Kohde	-ei määritelty	-kone- tai rakennuskohtainen	-myönnetty takuu -tuotekohtainen	-vaihto- omaisuudeksi tarkoitettua tavarasta	-kunkin vuoden varaus erillinen varaus